

[Ministeren for forureningsbækampelse.]
indstilling over for lovforslaget. Ved den endelige redigering af dette har vi søgt at tage hensyn til de synspunkter, der er fremkommet under drøftelserne. Jeg vil her også gerne nævne, at Dansk Sprognævn har anbefalet anvendelsen af ordet „dumpning“.

Ved ikrafttrædelsen af den foreslåede lov bør § 10 a i olieforureningsloven ophæves. Dette sker ifølge forslaget til lov om ændring af lov om foranstaltninger mod forurening af havet med olie og andre materialer. Samtidig foreslås det, at der i olieforureningsloven ved siden af bødestraf indføres hjemmel for straf af hæfte, således at loven kommer på linie med de andre love om modvirkning af forurening, som er fremsat i indeværende folketingssamling.

Idet jeg i øvrigt henviser til de til lovforslagene knyttede bemærkninger, skal jeg anbefale de nu fremsatte lovforslag til en hurtig og velvillig behandling.

Økonomi- og budgetministeren (Per Hækkerup): Jeg skal tillade mig for det høje ting at fremsætte forslag til møntlov.

Den nuværende danske møntlovgivning består af et betydeligt antal love, hvoraf de vigtigste er møntloven af 1873 og lov om indenlandsk skillemønt af 1924. Ved 1873-loven, hvortil knytter sig den nordiske møntkonvention af samme år, indførtes det nuværende møntsystem, hvorefter regningsenheden er en krone, som deles i 100 øre.

Den nordiske møntkonvention med til lægskonventioner skabte et for Danmark, Sverige og Norge fælles møntsystem, der var baseret på guld, og som forudsatte fri cirkulation af mønt mellem de tre lande. Den første verdenskrig førte imidlertid til en forskellig udvikling i landene i møntmæssig henseende, hvilket nødvendiggjorde loven af 1924, der indførte særskillemønter. Senere møntlovgivning er udformet som tillæg til møntloven af 1924.

Jeg kan i øvrigt oplyse, at Sverige den 3. november 1971 i forbindelse med forberedelsen af en ny svensk møntlov, der er udformet efter samme retningslinier som nærværende forslag, formelt opsagde den nordiske møntkonvention. En bekendtgørelse om ophævelse af den nordiske møntkonvention udsendes af udenrigsministeriet.

Møntsystemet herhjemme er således ca.

100 år gammelt, og prisudviklingen siden da har medført, at de mindste mønter — 1- og 2-ørerne — ikke længere har nogen selvstændig købekraft og ej heller udfylder noget behov i den daglige omsætning. Endvidere overstiger fremstillingsprisen langt disse mønters pålydende værdi. Af disse grunde er det derfor foreslået at afskaffe 1- og 2-ørerne.

Bl. a. på baggrund af fremstillingsomkostningerne, som der er nærmere redegjort for i bemærkningerne til lovforslaget, har jeg overvejet tillige at afskaffe 5-øren. Det er imidlertid min opfattelse, at dette i hvert fald for tiden vil medføre for store gener for omsætningen og betyde for store indgreb i samfundets betalingsforhold.

Jeg kan i denne forbindelse oplyse, at spørgsmålet om omsætningens behov for skillemønt har været forhandlet med interesserede organisationer, der er enige i, at der i hvert fald ikke for tiden bør tages skridt til en afskaffelse af 5-øren. Derimod erklærede man sig enig i, at 1- og 2-ørerne ikke længere er nødvendige for omsætningen.

Som det fremgår af lovforslagets § 2, 1. stk., vil en kommende mønttrække få følgende værdier: 5 kroner, 1 krone, 25 øre, 10 øre og 5 øre. Der vil således ikke være mulighed for at foretage betaling af ørebeløb, som ikke er delelige med 5. Som følge heraf fremsætter handelsministeren lovforslag om gennemførelse af en afrundingsregel.

I den hidtidige lovgivning har ikke alene mønternes pålydende, men også deres vægt, diameter og materiale været fastsat i selve loven. Det må imidlertid anses for hensigtsmæssigt at overlade disse forhold til administrativ fastsættelse, på samme måde som mønternes præg hidtil er blevet fastsat administrativt. Da der endvidere er tradition for, at mønterne præges med den regerende monarks portræt eller monogram, har jeg foreslået, at der anvendes formen kgl. anordning.

Jeg kan i denne forbindelse oplyse, at det er hensigten, såfremt lovforslaget vedtages med hjemmel i denne bemyndigelse, at formindske 5-øren til omkring den nuværende 1-øres størrelse. Herved vil en kommende mønttrække få en mere rationel opbygning, idet mønternes størrelse vil vokse med den pålydende værdi.

Endvidere vil jeg som anført i bemærk-

[Økonomi- og budgetministeren.]

ningerne til lovforslaget tage under overvejelse at formindske 5-kronen. Af hensyn til udgifterne og ulemperne bl. a. for automat-handelen vil en ændring ikke blive gennemført, før den har været forhandlet med de berørte organisationer.

Det er min opfattelse, at der ud over de her nævnte ændringer i møntrækken ikke er aktuelt behov for yderligere ændringer. Jeg vil dog for en ordens skyld tilføje, at mønternes præg vil blive ændret som følge af tronskiftet.

Af bestemmelser i lovforslaget vil jeg i øvrigt omtale § 2, 2. stk., der giver hjemmel til i særlige tilfælde at lade præge og udsende mønter lydende på anden værdi end den normalt forekommende. Der er herved tænkt på udmøntning i forbindelse med nationale begivenheder, særlig inden for kongehuset. I sådanne tilfælde har det tidligere været nødvendigt at gennemføre en særlig lov for at tilvejebringe hjemmel for udsendelsen.

Det vil formentlig være hensigtsmæssigt, at spørgsmål om det antal mønter, der i de enkelte tilfælde skal udsendes i henhold til denne særlige bemyndigelse, og om fordelingen af et eventuelt overskud ved salg af de pågældende mønter forelægges finansudvalget til godkendelse.

Endelig vil jeg omtale lovforslagets § 8, der giver bemyndigelse til at overføre Den kgl. Mønts opgaver til Danmarks Nationalbank.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, foregår Den kgl. Mønts produktion allerede i dag i nær kontakt med Danmarks Nationalbank. Hensigten med bestemmelsen er at skabe mulighed for en forenkling af dette samarbejde.

En eventuel overførsel af Den kgl. Mønt til Nationalbanken vil dog kun omfatte møntens opgaver af rent produktionsmæssig og administrativ karakter. Den foreslåede bestemmelse indeholder således ikke bemyndigelse til i øvrigt at overføre de mig ved denne lov tillagte beføjelser, ligesom møntproduktionens omfang stadig vil blive fastsat ved bevillingslov. Endvidere vil anvendelsen af bemyndigelsen først ske efter forudgående forhandling med vedkommende personaleorganisationer.

Som det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, vil en afskaffelse af 1- og 2-ørerne medføre en årlig besparelse på ca. 3 mill. kr.

En formindskelse af 5-øren til omkring den nuværende 1-øres størrelse vil betyde en årlig besparelse på ca. 700.000 kr., såfremt produktionen i møntbronze bibeholdes, medens der ved overgang til zink kan spares yderligere ca. 1 mill. kr. om året.

Med disse bemærkninger skal jeg anmode tinget om en hurtig og velvillig behandling af forslaget.

Handelsministeren (Erling Jensen): Jeg skal herved tillade mig for det høje ting at fremsætte forslag til lov om afrunding af visse ørebeløb.

Lovforslaget knytter sig til det af økonomi- og budgetministeren fremsatte forslag til en ny møntlov. Efter dette forslag vil udmøntningen af 1- og 2-ører ophøre, hvorimod 1-øren fortsat vil være en regningsenhed i det danske pengesystem. Dette indebærer, at priser på varer og ydelser m. v. fortsat kan og i tilfælde, hvor pris- og monopollovgivningen griber ind, i givet fald skal angives i ørebeløb, som ikke slutter på 0 eller 5.

Da man således fortsat skal regne med 1-ører, men er afskåret fra at effektuere betaling i ørebeløb, som ikke er delelige med 5, er det nødvendigt at give lovregler om, hvorledes man skal forholde sig, når der indtræder den situation, som nødvendigvis hyppigt vil opstå, at der fremkommer beløb til betaling, som slutter på et „skævt“ ørebeløb. Hvis man ikke giver lovregler om forholdet, kan det være tvivlsomt, hvorledes afrunding skal finde sted, idet betaleren vil være tilbøjelig til at forlange nedrunding i alle tilfælde, medens modtageren modsat vil søge at opnå oprunding. Der findes ikke i dansk ret regler, som bestemmer, hvem af parterne der skal bære risikoen i en sådan situation.

Ifølge lovforslaget skal afrundingen ved betaling foregå på den måde, at der afrundes til nærmeste med 5 delelige ørebeløb. Det vil sige, at ørebeløb på 1 og 2 nedrundes til 0, ørebeløb på 3, 4, 6 og 7 afrundes til 5, og ørebeløb på 8 og 9 oprundes til 10. Efter de store tals lov vil der herefter fremkomme